

KORRALDUS

20. detsember 2023 nr 1-17/23/2859

Harju maakonna Tallinna-Saku liivamaardla registrikande muutmine

AS TREV-2 Grupp esitas Maa-ametile aruande „Tallinna-Saku liivamaardla passiivse reservvaru plokki 70 osaline ümberhindamine ja maardla äärealal aktiivse tarbevaru arvele võtmine“ (saabunud 17.11.2023, kirja registreerimise nr 9-3/23/13926-5, edaspidi *aruanne*). Geoloogiline uuring on läbi viidud varasemate geoloogiliste uuringute andmete alusel kameraaltööna.

Aruande koostamise eesmärgiks oli hinnata Tallinna-Saku liivamaardla ehitusliiva passiivse reservvaru 70. plokk osaliselt aktiivseks ja tunnistada see kaevandatavaks ning kasutatavaks. Aruande teiseks eesmärgiks oli võtta maardla äärealal aktiivse tarbevaruna arvele maavarade registrisse kandmata looduslik liivalasund. Aktiivse tarbevaru arvutus koostati OÜ Inseneribüroo STEIGER 2019. a geoloogilise uuringu „Tallinna-Saku liivamaardla Männiku X uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.12.2019)“ andmete alusel kameraaltööna.

Maavaravaru on arvutatud plokkides (aruandes 214.-219. plokk), mis paiknevad Harju maakonnas Saku vallas Männiku ja Tammemäe külades riigile kuuluvatel Kliimaministeeriumi valitsemisel olevatel katastriüksustel Viimsi metskond 242 (tunnus 71801:001:1406) ja Viimsi metskond 13 (tunnus 71801:001:1259), millede volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Aruandes moodustatud ehitusliiva aktiivse reservvaru 214., 215., 218. ja 219. plokk kattuvad Tallinna-Saku liivamaardla ehitusliiva passiivse reservvaru 70. plokiga. Plokkide kasutusala määramisel on lähtutud keskkonnaministri 26.05.2005. a määruse nr 44 „Üldgeoloogilise uurimistööst ja maavara geoloogilise uuringu tegemise kord“ (edaspidi 2005. a määrus) sätestatud nõuetest.

Aruandes moodustatud 214. ja 215. plokke alal paikneb geodeetiline märk (geodeetiliste punktide andmekogu kood 42664). Saku Vallavalitsus andis 12.07.2023 kirjaga nr 6-4/112-2 nõusoleku märgi kõrvaldamiseks. Sellest tulenevalt saab aruandes moodustatud 214. ja 215. plokke piires passiivse varu hinnata aktiivseks. Aruandes moodustatud 218. ja 219. plokid kattuvad riigikaitse ehitiste Männiku harjutusvälja ja Männiku lasketiiru piiranguvöönditega. Aruandes moodustatud aktiivse reservvaru plokid kattuvad maaparandussüsteemiga Tammemäe, ÜP-163 (maaparandussüsteemide kood/ehitise kood 4109550010080/002).

Maa-amet küsis 12.12.2023 kirjaga nr 9-3/23/13926-6 Põllumajandus- ja Toiduametilt ning Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse arvamust aruandes moodustatud 214., 215., 218. ja 219. plokki ümberhindamise aktiivseks reservvaruks ning kasutatavaks ja kaevandatavaks tunnistamise kohta.

Aruandes moodustatud 214., 215., 218. ja 219. ploki ümberhindamise aktiivseks reservvaruks ning kasutatavaks ja kaevandatavaks tunnistamise kooskõlastas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse 14.12.2023 kirjaga nr 4-4/23/6291-2 ning Põllumajandus- ja Toiduamet 15.12.2023 kirjaga nr 6.2-2/53111 tingimusel, et tuleb tagada naaberkinnisajadel paikneva maaparandussüsteemi toimimine tulenevalt maaparandusseaduse § 47.

Aruandes taotletakse pindalal 1,46 ha aktiivseks reservvaruks ümberhinnatavate plokkide tunnistamist kasutatavaks ja kaevandatavaks (aruandes 214., 215., 218. ja 219. plokk). Maapõuseaduse (edaspidi MaaPS) § 24 kohaselt võib tunnistada täiendavat geoloogilist uuringut nõudmata aktiivse reservvaru kaevandatavaks ja kasutatavaks maavaravaruks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: 1) maardla, milles reservvaru paikneb, on lihtsa ja ühtlase ehitusega; 2) reservvaru piirneb vahetult sama maavara tarbevaruga või paikneb tarbevaru lamamis või lasumis; 3) reservvaru kaevandatavaks ja kasutatavaks tunnistamise asjakohasust tõendab kaevandamine samas maardlas; 4) reservvaru asub maardla äärealal ning selle kaevandatavaks ja kasutatavaks tunnistamise eesmärk on maavara säästlik kasutamine.

Aruandes on kirjeldatud, et kaevandatavaks ja kasutatavaks tunnistamiseks esitatud varuplokid paiknevad maardla lääneosas ja külgnevad ehitusliiva aktiivse tarbevaruga, maardlas toimub aktiivne liiva kaevandamine 18 mäeeraldise piires. Aruandes on kirjeldatud, et Pumbajaama tee nr 7180306 kaitsevöönd, kus varu on arvel passiivsena ja kaevandamistegevust lähitulevikus ei saa toimuma ning planeeritava Tallinna ringraudtee trassikoridor, kus kaevandamine pole tulevikus võimalik, eraldavad ala ülejäänud maardlast ning plokkide ala võib sisuliselt lugeda maardla äärealaks.

Männiku X uuringuruumis 2019. a arvele võetud aktiivne tarbevaru kattub suures ulatuses (~65% uuringuruumist) planeeritava Tallinna ringraudtee trassikoriga. Aruandes tehakse ettepanek maavara säästva kasutamise eesmärgil võtta Tallinna ringraudtee piirangust välja jääval alal arvele maavarade registrisse kandmata looduslik liivalasund täiendava ehitusliiva aktiivse tarbevaruna (aruandes 216. ja 217. plokk). Varuplokkide moodustamisel on kasutatud 2019. a uuringu puurauku Pa-10 andmeid.

17.12.2018 vastu võetud keskkonnaministri määruse nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöö ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“ (edaspidi Korra) § 9 lõike 6 kohaselt võib ekstrapoleerimispunkte geoloogiliselt põhjendatud juhtudel moodustada kuni poolele kaugusele nõutavast uuringuvõrgu tihedusest. Ekstrapoleerimise tulemusena on varuplokid moodustatud kuni 100 m kaugusele 2019. a uuringu puurangust Pa-10. Aruandes moodustatud 216. ja 217. ploki piires on geoloogiline uuring läbi viidud varasemalt kogutud andmete alusel kameraaltööna ja kasutusala määramisel on lähtutud Korra nõuetest. Uuritud maavara vastas ehitusliiva nõuetele.

Aruandes moodustatud aktiivse tarbevaru plokid kattuvad maaparandussüsteemiga Tammemäe, ÜP-163 (maaparandussüsteemide kood/ehitise kood 4109550010080/002). Aruandele on lisatud Põllumajandus- ja Toiduameti kooskõlastus 31.10.2023 nr 6.2-2/46335 aktiivse tarbevaru arvele võtmiseks tingimusel, et tagatakse naaberkinnisajas paikneva maaparandussüsteemi toimimine tulenevalt maaparandusseaduse § 47. Aruandes moodustatud aktiivse tarbevaru plokid kattuvad riigikaitseliste ehitiste Männiku harjutusvälja ja Männiku lasketiiru piiranguvöönditega. Aruandele on lisatud Kaitseministeeriumi kooskõlastus 09.11.2023 nr 12-4/23/3733 aktiivse tarbevaru arvele võtmiseks.

Aruande koostamise käigus selgus, et 2019. a Männiku X uuringuruumi geoloogilise uuringu aruandes on eksimused registrikaarti pindalaga 31,05 ha kantud 155. ploki (2019. a aruandes kirjeldatud kui 145. plokk) ruumikuju, pindala ja piiripunkide osas. Sellest tulenevalt on tehtud

ettepanek täpsustada maavarade registris 155. ploki pindalaks 33,05 ha. Maavaravaru arvutus ja ploki varu kogus on õige ja vastab 2019. a geoloogilises uuringus toodule.

Maa-amet maavarade registri vastutava töötlejana on aruande läbi vaadanud ning nõustub muutma aruande alusel maavarade registri kannet.

Maapõueseaduse § 21 lõigete 1 ja 2, § 23 lõigete 2, 6 ja 7 ning § 24 lõike 1, Korra § 45 lõike 2, § 47 lõike 2, keskkonnaministri 08.06.2022 määruse nr 25 „Maavarade registri asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ §-de 3 ja 7 ning § 9 lõike 1 punkti 1 ning keskkonnaministri 02.05.2016 määruse nr 7 „Maa-ameti põhimäärus“ § 6 lõike 2 punkti 18 alusel:

1. Otsustan muuta OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud aruande alusel seisuga 01.09.2023 maavarade registris Tallinna-Saku liivamaardla registrikannet ja kinnitada aruandes esitatud piirides varu järgmiselt:
 - 1.1. ehitusliiva aktiivne reservvaru pindalal 0,27 ha – 11 tuh m³ (aruandes 214. plokk),
 - 1.2. ehitusliiva aktiivne reservvaru pindalal 0,27 ha – 22 tuh m³ (aruandes 215. plokk, allpool põhjavee taset 214. ploki lamamis),
 - 1.3. ehitusliiva aktiivne tarbevaru pindalal 0,43 ha – 6 tuh m³ (aruandes 216. plokk),
 - 1.4. ehitusliiva aktiivne tarbevaru pindalal 0,43 ha – 47 tuh m³ (aruandes 217. plokk, allpool põhjavee taset 216. ploki lamamis),
 - 1.5. ehitusliiva aktiivne reservvaru pindalal 1,19 ha – 31 tuh m³ (aruandes 218. plokk),
 - 1.6. ehitusliiva aktiivne reservvaru pindalal 1,19 ha – 80 tuh m³ (aruandes 219. plokk, allpool põhjavee taset 218. ploki lamamis).
2. Tunnistada korralduse punktides 1.1, 1.2, 1.5 ja 1.6 nimetatud ehitusliiva aktiivne reservvaru kaevandatavaks ning kasutatavaks.
3. Otsustan muuta maavarade registris Tallinna-Saku liivamaardla 155. ploki pindala ja määrata uueks pindalaks 33,05 ha.
4. Viia registrisse (registrikaarti nr 0109) kande muudatus sisse vastavalt käesoleva korralduse punktidele 1, 2 ja 3.
5. Korraldus teha teatavaks AS-le TREV-2 Grupp, OÜ-le Inseneribüroo STEIGER, Keskkonnaametile, Saku Vallavalitsusele.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Maa-ametile haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Tambet Tiits
peadirektor